

Коргоҳҳо ва майдончаҳо бояд бо лавҳаҳо ва овезакҳои иттилоотӣ муҷаҳҳаз карда шаванд, то коргарон аз нишонаҳои Covid-19 ва чораҳои пешгирии сироят огоҳ карда шаванд. Ташкилотҳои коркардкунанда бояд бо куттии дорувор барои кӯмаки аввалия таъмин карда шаванд.

Чораҳои ҳимоя дар давраи COVID-19 ҳангоми нигоҳубини ҳайвоноти хонагӣ:

Қиҳати пешгирии сирояти COVID-19 ва гирифтور нашудан ба бемориҳои гуногуни сироятии роҳи нафас, дар давраи хуруҷи COVID-19, ба шахсони аз 65-сола боло ва ё занони ҳомила, сару кор ва нигоҳубини ҳайвоноти хонагиро ба кадрӣ имкон манъ ё маҳдуд кунед.

Занҳое, ки бо чорвои калони шохдор сару кор доранд, бояд саломатии чорворо аз рӯи каму зиёд шудани шир зери назорат гиранд, сари вақт ба байторӣ (ветеринари) маҳаллӣ хабар диҳанд ва барои пешгирии чорвои бемор чораҳои зарурӣ андешанд.

Ба таври қатъӣ риоя кардани чораҳои гигиенӣ ҳангоми нигоҳубин, хусусан ҳангоми ширчӯшии чорво: пистони говро бо оби гарм шуста, дезинфексия карда, бо матои тоза пок намудан.

Дехконон ва чорводороне, ки ба бемории COVID-19 гирифтور шудаанд, набояд ба нигоҳубин, хӯрокдиҳӣ ва ширдиҳии ҳайвоноти хонагӣ ҷалб карда шаванд. Дар сурати зарурӣ чораҳои эҳтиётӣ пешгирии ангезандагони вируси COVID-19-ро қатъиян риоя кунанд. Кам кардани муриши ҳайвонот ва пешгирии бемориҳо, эмкунӣ, рӯбучин ва тозакунии саривактӣ, мунтазам гузаронидани дезинфексияи ҷойҳои нигоҳдории ҳайвонот, либоси корӣ ва воситаҳои нақлиётӣ барои интиқоли ҳайвонот истифодашаванда, зуд маҳв (нобуд) кардани ҳасади ҳайвонот.

**Муассисаи давлатии «Маркази татбиқи лоиҳаи
Дастрасӣ ба маблағгузорию сабз ва
маблағҳои рушди деҳот»-и назди
Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон**

ушанбе – 2021

Лоихаи “Тичоратикунонии соҳаи кишоварзӣ”

Лоихаи «Тичоратикунонии соҳаи кишоварзӣ» аз ҷониби Муассисаҳои давлатии «Рушди соҳибкорӣ дар соҳаи кишоварзӣ» ва «Маркази тадқиқи лоихаи Дастрасӣ ба маблағгузорию сабз ва маблағҳои рушди деҳот» - и назди Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон татбиқ шуда истодаанд.

Ҳадафҳои Лоихаи тичоратикунонии соҳаи кишоварзӣ аз баланд бардоштани сатҳи тичоратикунонии хоҷагиҳои фермерӣ ва маҳсулоти агроистехсолӣ ва дастгирии рушди корхонаҳои микро, хурд ва миёна (КМХМ) дар сатҳи деҳот тавассути васеъгардонии имконоти дастрасӣ ба маблағгузорӣ ва мустақкам кардани иқтисодии манфиатгирандагонии Лоиха иборат аст. Фаъолияти Лоиха тавассути масъалаҳои зерин амалӣ гардонидани мешавад: Васеъ намудани имконоти деҳқонону чорводорон, тоҷирон, агробизнес ва коркардкунандагонии маҳсулоти кишоварзӣ барои иштирок дар бозорҳои кишоварзӣ тавассути дастрасӣ ба дониш ва кӯмаки техникаӣ; Бехтар намудани дастрасӣ ба маблағгузорию сармоягузорӣ; Хизматрасонии рушди тичорат барои КМХМ, тақвияти унсурҳои муҳими сохтори институтсионалӣ ва заминаи донишҳои соҳавӣ барои дастгирии фаъолияти соҳибкорӣ зарурӣ, таъмини грантҳои мувофиқ ба қарзгирандагонии зерлоиҳаҳо ҷун илова ба қарзҳои гирифташуда, пешниҳоди худхизматрасониҳо тавассути таълими соҳибкорӣ ва рушди тичорат ба корхонаҳои КМХМ, аз ҷумла ифтиҳои маркази соҳибкорӣ дар маҳалли интиҳобшуда.

Пандемияи COVID-19- пандемияи ҷорӣ глобалии сироятёфтаи коронавирус мебошад, ки дар натиҷаи он коронавируси SARS-CoV-2 ба вучуд омадааст. Аломатҳои маъмулии он – ин таб, сулфа, хастагӣ, тангии нафас ва аносмия (гум шудани бӯй), эҳтимолан вазнинии шунавоии гӯш мебошанд. Ҳангоми мушкilot, синдроми шадиди респираторӣ (ARDS) ва пневмония (пневмония) метавонад рух диҳанд. Давраи инкубатсионӣ, яъне давомнокии вақт аз лаҳзаи сироят то пайдоиши аломатҳо, одатан тақрибан панҷ рӯзро ташкил диҳад, аммо метавонад аз 2 то 14 рӯз давом кунад. Ҳамчун як ҷораи пешгирикунанда тавсия дода мешавад: дастхоянро зуд-зуд бо собун ва ё об шӯед ё онҳоро бо тозакунандаи дасти спиртдор пок кунед; аз одамоне, ки атса мезананд ё сулфа мекунанд, масофаи беҳатарро нигоҳ доред; ниқоб

пушидан дар ҷойҳои чамъиятӣ; ба чашмон, даҳон ва бинии худ даст нарасонед; Ҳангоми сулфа ва атса задан даҳон ва бинии худро бо оринҷ ё рӯймолча пушонед; агар худро бад ҳис кунед, дар хона бимонед; Агар шумо таб, сулфа ё нафас кашед, ба духтур муроҷиат кунед.

Маҳдуд кардани алоқаи байни деҳқонон ҳангоми корҳои саҳро

Деҳқонони аз 65-сола болои гирифтори бемориҳои музмин ва занони ҳомила буда, бояд ҳангоми корҳои саҳроӣ аз дигар деҳқонон дур бошанд. Тавсия дода мешавад, ки шахсони аз 65-сола боло ва занони ҳомила дар хона бимонанд ё ҷораҳои пешгирикунандаҳо ба таври ҷиддӣ риоя кунанд, то ба бемориҳои гуногун гирифтोर нашаванд. Дезинфексияи таҷҳизоти кишоварзӣ бо антисептикҳо (бел, катрон, дос, дос ва ғайра), инчунин дезинфексияи мошинҳои кишоварзӣ гузаронида шаванд.

Хӯрокхӯрӣ: Ҳангоми хӯрок хӯрдан, дар нуқтаҳои хӯроки умумӣ масофаро нигоҳ доред (бошишгоҳҳои саҳроӣ, ҷойҳои маҳсус барои хӯрокхӯрӣ). Дезинфексияи (тозакунии) мунтазам ва ҳамачонибаи ҳама ашёи корӣ, биноҳои истиқоматӣ, ошхонаҳо ва ҷойҳои умумӣ муҳим аст.

Ташкили ҳатмии ҷойҳои маҳсус барои шустани дастҳо, иншооти санитарӣ дар нуқтаҳои хӯрокхӯрӣ ё ҷойҳои, ки тақсимоти ғизо, зарур аст, ки оби нӯшокӣ, канализатсияҳои маҳсус, барои обҳои истифодашуда (ҷохҳои маҳсуси дур аз каналҳо, хандакҳо, дарёҳо ва дигар иншооти маҳаллии об) таъмин карда шаванд.

Ҳангоми чамъоварии ҳосил бе воситаҳои ҳифзкунанда манъ кардан ё ба қадри имкон коҳиш додан аз дастрасонӣ ба мева, сабзавот ва дигар маҳсулоти кишоварзӣ, инчунин роҳ надодан ба сару кор кардан бо ҳайвонот, об, хок ва ғайра. Ҳангоми коркарди зироатҳои кишоварзӣ бо нуриҳои минералӣ ва пеститсидҳо, андешидани тадбирҳои паст намудани хатарҳо ба саломатии инсон. Ҳангоми пошидани нуриҳои минералӣ ва пеститсидҳо истифода аз таҷҳизоти муҳофизати шахсӣ (либосҳои муҳофизатӣ, пойафзол, респираторҳо, дастпӯшакҳо, айнакҳо ва ғ.). Роҳ надодан ба партофтани нуриҳои минералӣ ва пеститсидҳо ба дарёҳою каналҳои обёрӣ, ки ба нишебӣ (агар мавҷуд бошад) равонанд, инчунин ба обанборҳои, ки барои эҳтиётҳои хонавода (ҷохҳо ва ғ.) истифода мешаванд.

Пешгирии паҳншавии COVID-19 дар байни кормандони корхонаҳои истеҳсолӣ

Гузаронидани дастурҳои харрӯза ба кормандон дар бораи худтанзимкунии нишонаҳои эҳтимолии (таб, сулфа) беморӣ ва зарурати огоҳ кардани шахси масъул оид ба мавҷудияти аломатҳои беморӣ ё дар ҳолати нотоб шудан. Маҳдудияти робитаҳо байни гурӯҳҳои коргоҳҳои алоҳида, бахшҳо, шӯъбаҳо ва гурӯҳҳои кории функционалӣ.

Маҳдуд кардани ҳаракати коргарон дар корхона ҳангоми танаффуси нисфирӯзӣ ва дар вақти истироҳат. Таваҷҷӯҳи бештар дар корхонаҳои саноатӣ ба коршоамии системаҳои вентилятсия ва фурупошии чанг, таъмини концентратсияи ҳадди имконпазири хок ва моддаҳои зараровар дар ҳавои минтақаи корӣ, механиконида, автоматизатсияи равандҳои технологӣ, ҳадди ақал коҳиш додани робитаи коргарон бо аэрозолҳои саноатӣ.

Шумораи максималии кормандоне, ки ҳамзамон метавонанд дар як ҳуҷра бошанд:

- то 50 м. кв. - на зиёда аз 5 н.; - то 100 м.кв. - на бештар аз 10 н;

- то 200 м. кв. - на зиёда аз 25 н.; - зиёда аз 200 м. кв. - на зиёда аз 50 н.

Риояи масофаи иҷтимоии байни коргарон дар биноҳои истеҳсолӣ, дар фарш гузоштани аломатҳои сигналӣ.

Муоинаи кормандон нисбати мавҷудияти нишонаҳои бемориҳои роҳҳои нафас бо термометрия дар ҳар 4 соат як маротиба. Мунтазам бо латтаи нам тоза кардани ҷойҳои утокҳои корӣ, хизматӣ ва чамъиятӣ бо истифода аз явади дезинфексионӣ.

Дезинфексияи ҳамаи нуқтаҳои даст мерасидаӣ (дастаки дарҳо, калидҳо, дастакҳои зинаҳо, рӯйи миз, пушти курсиҳо, таҷҳизоти корӣ) дар ҳар 2-4 соат. Таъмин намудани ҳамаи утокҳои корие, ки дар онҳо коргарон доимо ҳузур доранд, бо нурдиҳандаҳои бактерисидии ҳавой.

Таъмини ҳатмии ошхонаҳо бо воситаҳои профилактикӣ ва дезинфексиякунӣ. Дар ҷойҳои чамъиятӣ ба таври ҳатмӣ устувор намудани дастшӯякҳо ва антисептикҳои дозатории чармин. Ҳама намуди корҳо бояд бо истифода аз ҷораҳои беҳатарӣ, бо истифодаи таҷҳизоти муҳофизати шахсӣ (кулоҳҳо, дастпӯшакҳо, ниқобҳо, камарбанд ва пойафзол) анҷом дода шаванд.